

ABSTRAKT: Traumatiska hjärtstopp i Sverige 1990-2015

Författare: Djärv T^{1,2}, Axelsson C³, Herlitz J^{2,3}, Stromsoe A⁴, Israelsson J^{5,6,7}, Claesson A^{2,3}

Bakgrund: Trauma är en ledande dödsorsak bland unga över hela världen. Patienter som har ett traumatiskt hjärtstopp har särskilt dålig prognos, dock överlever några varje år. Hittills finns endast ett fåtal populationsbaserade nationella studier på denna patientgrupp som beskriver förekomst, prognostiska faktorer och utfall.

Syfte: Att beskriva patientgruppen och utfallet efter traumatiskt hjärtstopp jämfört med medicinskt prehospitalt hjärtstopp liksom att beskriva faktorer kopplade till 30dagers överlevnad.

Material och metod: En kohort studie baserad på nationella populationsbaserade Svenska Hjärt- och Lungräddningsregistret mellan 1990-2015. Traumatiskt hjärtstopp definierades som en medvetslös patient där HLR eller defibrillering startats samt där ambulanspersonal rapporterat trauma som orsak. Utfallsmått var 30 dagars överlevnad. Deskriptiv statistik liksom multivariabel logistisk regression användes.

Resultat: Av totalt 66 466 patienter registrerade som prehospitla hjärtstopp i Svenska Hjärt- och Lungräddningsregistret mellan 1990-2015, hade 1553 (2.3%) ett traumatiskt hjärtstopp. Patienter med traumatiskt hjärtstopp var ofta unga män med icke defibrillerbar första rytm. Överlevnaden på 30 dagar var 3.4% för traumatiska hjärtstopp jämfört med 7.8% medicinska hjärtstopp (p-värde <0.01). Den enda faktorn som var förenad med ökad 30-dagars överlevnad var en defibrillerbar första rytm.

Slutsats: Även om traumatiska hjärtstopp är ovanligt och prognosen är dålig överlever många unga med en acceptabel neurologisk funktion. Därför bör HLR vid traumatiskt hjärtstopp inte ses som förgäves utan istället bör omhändertagandet förbättras framöver.